

Husitská teologická fakulta

Univerzity Karlovy

Státní závěrečná zkouška (bakalářská)

Charitativní práce

Tematické okruhy:

- 1. Vymezení pojmu charitativní práce - definice, teoretický rámec, základní historický nástin charitativní práce, rozvoj charitativní práce jako profesionální činnosti, společenská solidarita.**

Literatura:

Baumann Zygmund, Klaus. 2018. Na mnoha židlích: teorie charity jako interdisciplinární obor praktické teologie. *Caritas et Veritas*, 2018

DOLEŽEL, Jakub. Spirituální citlivost charitních služeb: Proč a jak pracovat se spirituální dimenzí životní situace klientů. *Caritas et Veritas*, 2017

KAMINSKI, Tadeusz. Sociálně charitativní činnost církve v rámci moderních systémů sociální pomoci. *Caritas et Veritas*, 2018

KŘIŠŤAN, Alois, MUSIL, Libor. Nezodpovězená otázka vztahu "pozorného srdce" a "odbornosti" v křesťansky zakotvené praxi sociální práce. *Sociální práce/Sociální práce*, Brno: ASVPS, 2008, roč. 8, 4/2008, s. 93 - 99. ISSN 1213-6204.

OPATRŇÝ, Michal, LEHNER, Markus a kol. *Teorie a praxe charitativní práce*. České Budějovice, 2010

OPATRŇÝ, Michal. *Sociální práce a teologie: Inspirace a podněty sociální práce pro teologii*. Praha: Vyšehrad, 2013.

OPATRŇÝ, Michal. Charity a diakonie – poskytovatelé sociálních služeb nebo sekundární církevní struktura? *Caritas et Veritas*, 2017

- 2. Praktická teologie a její přesahy do pomáhajících profesí; pastorační poradenství, pastorační péče a jejich vztah k charitativní činnosti, teorie konstitutivních prvků církve, diakonie.**

Literatura:

KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Pastorální péče*. Praha: Oliva, 2000.

STRETTI, Sylvie, CIMRMANNOVÁ, Tereza. 2013. Naděje jako spirituální potřeba – role duchovních v krizi. In. Cimrmannová, T. A kol. *Krize a význam pomáhajících prvního kontaktu: aplikace v kontextu rodinného násilí*. Praha: Karolinum, 2013. s. 61-76.

3. Charitativní práce a sociální práce a sociální politika - vzájemné vymezení, vztah, pojetí sociální práce (Musil, především Filantropické pojetí) a vztah k charitativní práci.

Literatura:

KAŇÁK, Jan. Postavení diskursu spirituality v sociální práci. *Sociální práce/Sociální práca*, Národní centrum pro rodinu, 2015, roč. 15, č. 4, s. 30-46. ISSN 1213-6204.

MUSIL, Libor. Různorodost pojetí, neujasněnost nabídky a kontrola výkonu „sociální práce“. *Sociální práce/Sociální práca*, 2/2008, s. 60–79.

OPATRŇÝ, Michal. Třináctá komnata vztahu teologie a sociální práce: K problematice negativních vlivů křesťanské víry na pomáhání. *Caritas et Veritas*, 2011, 1, s. 44-59.

RŮŽIČKOVÁ, Dana., MUSIL, Libor. Hledají sociální pracovníci kolektivní identitu? *Sociální práce/Sociální práca*, 9 2009 (3)

4. Historie a současnost charitativní práce - filosofické souvislosti, praktické působení, vznik charitativní práce jako samostatné profesionální činnosti.

Literatura:

CHADIMA, Martin, KUČERA, Zdeněk, VOGEL, Jiří a kol. *Víra a služba: společenství Církve československé husitské v myšlení a praxi*. Brno: L. Marek, 2012.

WEISS, Martin. Odstranění řeholních sester z jihočeských nemocnic komunistickým režimem a jeho dopad na pastorační práci nemocných. *Caritas et Veritas*, 2015(2)

OPATRŇÝ, Michal, LEHNER, Markus a kol. *Teorie a praxe charitativní práce*. České Budějovice, 2010.

OPATRŇÝ, Michal. *Sociální práce a teologie: Inspirace a podněty sociální práce pro teologii*. Praha: Vyšehrad, 2013.

5. Biblická východiska charitativní práce, SZ, NZ, Dekalog.

Literatura:

OPATRŇÝ, Michal. Podobnost o milosrdném Samaritánovi a proprium křesťanské charitativní práce v kontextu tzv. Teorie charity. *Studia theologica*, 2016, 18(3), 167-184.

KUČERA, Zdeněk. *Etika*.

LOCHMAN, Jan Milíč. 2012. *Desatero: Směrovky ke svobodě*. Praha: Kalich, 2012.

POKORNÝ, Petr. *Literární a teologický úvod do Nového zákona*. Praha: Vyšehrad, 1993.

6. Charitativní práce v současnosti. Cíle charitativní činnosti. Charitativní práce v Církvi Československé Husitské. Církev Československá husitská a její vznik. Husitská teologie a ekumenismus.

Literatura:

BUČKO, Ladislav. *Misijná a charitatívna činnosť*. Bratislava: VŠZSP sv. Alžběty, 2009. s. 248. ISBN 978-80-89271-37-5. s. 128-136.

PRINCOVÁ, Květa. *Úvod do zahraniční pomoci s důrazem na etiku jejího poskytování*. Olomouc: CARITAS, 2012. s. 72. ISBN 978-80-87623-04-6. S. 7-9, s. 13-14, s. 15-26, s. 26-30, s. 40, s. 11-13.

TONZAR, David. *Vznik a vývoj novodobé husitské teologie a Církev československá husitská*. Praha, Karolinum, 2002. s. 210. ISBN 80-246-0499-X. s. 45-55, s. 166-171

7. Vztah teologie a sociální práce. Teologie a charitativní práce. Teologická reflexe sociální práce. Metody charitativní práce. Křesťanská sociální nauka.

Literatura:

BUČKO, Ladislav. *Misijná a charitatívna činnosť*. Bratislava: VŠZSP sv. Alžběty, 2009. s. 248. ISBN 978-80-89271-37-5. s. 207-208, s. 211-213.

OPATRŇÝ, Michal. *Sociální práce a teologie*. Praha: Vyšehrad, 2014. s. 328. ISBN 978-80-7429-408-2. s. 22-78, s. 258-272.

8. Misie. Charita. Metody a formy misijní činnosti. Principy katolického učení církve. Sociální Encykliky. Misijní modely. Model Etnocentrický, Akomodační, Kontextuální, Inkulturační. Inkulturace a biblická a teologická východiska pro charitativní práci. Inkulturační proces.

Literatura:

BUČKO, Ladislav. *Misijná a charitatívna činnosť*. Bratislava: VŠZSP sv. Alžběty, 2009. s. 248. ISBN 978-80-89271-37-5. s. 7-9, s. 155-203.

BUČKO, Ladislav. *Na ceste k oslobodeniu. Základy misiológie*. Nitra: Spoločnosť Božieho slova, 2003. s. 549. ISBN 80-85223-34-1. s. 367-370, s. 370-375.

GULOVÁ Lenka. *Sociální práce*. Praha: Grada, 2011. s. 196. ISBN 978-80-247-3379-1. s. 45 - 47, s. 49-52.

JÍLEK, Petr. *Spiritualita humanitární pomoci*. Praha: Triton, 2016. s. 221. ISBN 978-80-7553-021-9. s. 42-50.

9. Misie církve v současnosti. Misie církve v Africe, Asii, Austrálii a Oceánii, Americe. Vize křesťanské misie. Náboženství v mezinárodních vztazích.

Literatura:

BUČKO, Ladislav. *Na ceste k oslobodeniu. Základy misiológie*. Nitra: Spoločnosť Božieho slova, 2003. s. 549. ISBN 80-85223-34-1. s. 313-355, s. 359-362.

KRATOCHVÍL, Petr, DRULÁK, Petr. *Encyklopedie mezinárodních vztahů*. Praha: Portál, 2009, s. 367. ISBN 978-80-7367-469-4. s. 188-190.

10. Ekleziologická východiska misijní a charitativní činnosti. Ekleziologie Druhého vatikánského koncilu. Laická misijní služba.

Literatura:

BUČKO, Ladislav. *Misijná a charitatívna činnosť*. Bratislava: VŠZSP sv. Alžběty, 2009. s. 248. ISBN 978-80-89271-37-5. s. 7-9, s. 58-64, s. 67-70.

11. Etika daru a dárce v charitativní práci. Dar. Peníze. Fundraising. Médie. Kodex kanonického práva.

Literatura:

PRINCOVÁ, Květa. *Úvod do zahraniční pomoci s důrazem na etiku jejího poskytování*. Olomouc: CARITAS, 2012. s. 72. ISBN 978-80-87623-04-6. s. 7-9, s. 13-14, s. 15-26, s. 26-30, s. 40, s. 59-64.

12. Charita a jej činnost ve službě člověku, vybrané cílové skupiny. Uplatňování principu solidarity, subsidiarity, spirituality v charitní praxi. Charitativní a sociální práce v kontextu vtahu a rozdílnosti cíle, metod, zabezpečení, poskytovatele a osobní motivace práce.

Literatura:

MÁTEL, Andrej, SCHAVEL, Milan kol. *Teória a metódy sociálnej práce I*. Bratislava: Spoločnosť pre rozvoj sociálnej práce, Bratislava, 2015. s. 420. ISBN 978-80-971445-6-2. s. 206-213.

GRAUBNER, Jan. *Kodex Charity Česká republika*, 2009. Dostupné na: www.charita.cz

VOJTÍŠEK, Petr. *Princip solidarity ve financování služeb sociální péče*. Praha: Karolinum, 2018. s. 136. ISBN 978-80-246-3709-9. s. 8-24, s. 57-67.

V Praze dne 30. 9. 2021